

Bloed

Heb jij je ook wel eens aan een speld geprikt of in je vinger gesneden? Er komt bloed uit je vinger. Hoe komt het dat dit na een tijdje stopt? Bij ongelukken met grote verwondingen stopt het bloeden niet zomaar: je zou kunnen dood bloeden. Tenzij er donorbloed beschikbaar is!

Er zijn mensen die 'bloed geven'. Die mensen noemen we bloeddonoren. Hun bloed wordt zorgvuldig opgevangen en bewaard. Mensen die door een ongeluk, ziekte of operatie veel bloed verliezen, kunnen dat bloed toegediend krijgen. Dat heet bloedtransfusie. Er zijn momenteel donoren te kort! Het Rode Kruis roept mensen dringend op om vrijwillig bloed te geven. Enkel gezonde, volwassen mensen kunnen bloeddonor zijn.

Water met een kleurtje?

Bloed lijkt op water met een kleurtje. Toch is er een groot verschil. Bloed is een waterige stof die door bloedvaten in je lichaam stroomt. Het stroomt naar alle delen van je lichaam. De bloedvaten zijn de 'leidingen'. Net zoals waterleidingen. De hoofdleidingen zijn de aders en slagaders.

hart

Je hart pompt bloed door de slagaders naar organen in je lichaam. Bijvoorbeeld je oog. Om goed te kunnen zien, heeft het oog voedingsstoffen nodig. Het bloed brengt voedingsstoffen naar alle organen in je lichaam. Van die organen stroomt het bloed door aders terug naar het hart.

Stoffen die stromen, noemen we vloeistoffen. De waterige stof in je bloedvaten is de bloedvloeistof of het bloedplasma. In je bloed zitten ook bloedcellen of bloedlichaampjes. Er zijn rode en witte bloedlichaampjes en bloedplaatjes. Hoe die eruit zien, kun je met een microscoop bekijken. Dat is een instrument waarmee je iets wel duizend keer kunt vergroten.

rode en witte bloedcellen

Rode bloedcellen zien er klein en rond uit. Deze rode bloedcellen vervoeren zuurstof. Na vier maanden zijn de rode bloedcellen uitgewerkt. In je botten zit beenmerg. Dat zorgt voor de aanmaak van nieuwe bloedcellen.

Witte bloedcellen zien er rond uit. Ze lijken op aardappeltjes. Er zijn veel minder witte dan rode bloedcellen. Witte bloedcellen sporen bacteriën op. Ze omsingelen de bacterie en eten die op. Daarna sterven de witte bloedlichaampjes af.

bloedplaatjes

De kleinste van de drie soorten bloedcellen zijn de bloedplaatjes. Ze zien eruit als schilfertjes. Bloedplaatjes zorgen ervoor dat er een vliesje op een wonde komt. Dat vliesje wordt steeds harder en sluit de wonde af: er komt een korstje op. Daardoor stopt het bloeden. Het korstje is opgedroogd of gestold bloed. Als de bloedplaatjes hun werk niet zouden doen, zou je bij ieder klein wondje doorbloeden.

OPDRACHT

Onderlijn met fluo-stift ongeveer tien woorden in de tekst. Schrijf de woorden hieronder op.

Maak van 3 zinnen uit de tekst 'ja-neen vragen'. Schrijf ze hieronder op.

1. ...

2. ...

3. ...

na

Wat heb je bijgeleerd over 'bloed'? (Maak zinnen!)